

EXPUNERE DE MOTIVE

Prin Legea nr. 508/2004 a fost înființată Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism ca structură specializată în combaterea infracțiunilor de criminalitate organizată și terorism a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin reorganizarea Secției de combatere a criminalității organizate și antidrog și a structurilor sale teritoriale. La înființarea acestei direcții competența a inclus un număr foarte mare de infracțiuni, fapt ce a generat supraîncărcarea diferitelor structuri ale acesteia, cu consecința îndepărțării de la scopul său inițial, de structură specializată în combaterea infracțiunilor grave de criminalitate organizată și terorism. Rațiunea înființării acestei structuri a constituit-o formarea unui corp de elită de procurori specializați în investigarea infracțiunilor de o gravitate extremă. Modalitatea de definire a competenței direcției, care include infracțiuni minore ce ar putea fi investigate și de procurorii din structurile obișnuite de parchet a împiedicat dezvoltarea acestei structuri, conducând, la o supraaglomerare a activității procurorilor direcției. Spre exemplu, la nivelul Biroului Teritorial București, se află în lucru, în acest moment, 4.260 de dosare, instrumentate de un număr de 10 procurori, ce au întocmit de la începutul anului doar 160 de rechizitorii. Din cele 4.260 de dosare, un număr de 2.500 reprezintă dosare mai vechi de 1 an de la data primei înregistrări. Astfel, în condițiile în care investigarea unui dosar complex de criminalitate organizată poate dura și un an de zile, este evident că ne aflăm în fața unui blocaj care necesită o intervenție legislativă urgentă. Această intervenție legislativă este imperios necesară și în perspectiva viitoarelor monitorizări ale Comisiei Europene asupra sistemului judiciar, ocazie cu care acesta va fi evaluat inclusiv din punctul de vedere al duratei de soluționare a dosarelor, atât de către instanțele judecătorești, cât și de către parchete.

În ceea ce privește competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, prezenta ordonanță de urgență a urmărit în principal, reducerea acesteia la infracțiuni considerate a fi foarte grave sau care au fost săvârșite de persoane care aparțin unor grupuri infracționale organizate sau unor asociații sau grupări constituite în scopul săvârșirii de infracțiuni.

Astfel, spre exemplu, în cazul infracțiunilor prevăzute în Legea nr.365/2002 privind comerțul electronic, republicată, Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism rămâne competentă numai în cazul în care infracțiunile sunt săvârșite de persoane care aparțin unor grupuri infracționale organizate sau unor asociații ori grupări constituite în scopul săvârșirii de infracțiuni. Au fost eliminate din competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa închisorii al cărei minim special este de cel puțin 5 ani (întrucât, în practică, aceasta implica o competență cvasi-generală, nedeterminată de natura infracțiunii, făcând aproape imposibilă specializarea procurorilor), infracțiunile de corupție, infracțiunile asimilate acestora, precum și infracțiunile în legătură directă cu infracțiunile de corupție (deoarece aceste infracțiuni sunt cu adevărat grave, putându-se califica drept corupție la nivel înalt, intra în competența Direcției Naționale Anticorupție). Pe de altă parte, infracțiuni grave, precum terorismul, infracțiunile împotriva siguranței naționale, traficul de persoane și traficul de droguri, rămân în continuare în competența Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

De asemenea, procurorii din cadrul direcției pot folosi, în condițiile prevăzute de ultimele modificări aduse Codului de procedură penală, mijloace speciale de investigație, precum punerea sub supraveghere a conturilor bancare și a conturilor asimilate acestora, punerea sub supraveghere, interceptarea sau înregistrarea comunicațiilor, accesul la sisteme informaticice.

În prezent, competența între birourile, serviciile și structura centrală a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism se diferențiază în funcție de valoarea prejudiciului sau în funcție de localizarea fenomenului infracțional. Acest lucru a declanșat în practică declinări frecvente de competență în favoarea structurii centrale sau a serviciilor teritoriale, putând genera lipsa de continuitate a procurorului în faza de urmărire penală și, pe cale de consecință, întârzieri în soluționarea dosarelor. De aceea, se impune, de urgență, necesitatea unificării competenței structurilor Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism.

Lipsa unei structuri economice în cadrul Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism a generat dificultăți în identificarea și rezolvarea cu operativitate a problemelor legate de necesarul de resurse materiale. Lipsa unui buget propriu și, implicit, a calității de ordonator de credite a procurorului șef al acestei direcții a condus la o dotare deficitară, mult sub standardele normale pentru desfășurarea cu operativitate a activității de urmărire penală. Astfel, dacă la nivel central, există anumite dotări minimale, la nivel local, unde activează 130 de procurori, dotările lipsesc cu desăvârșire.

Având în vedere că Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism este o structură de parchet specializată, cu nevoi de resurse materiale specifice generate de caracteristicile dosarelor soluționate, prin prezenta ordonanță de urgență se prevede reorganizarea acesteia ca structură cu personalitate juridică, în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Se prevede, astfel, ca procurorul șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism să fie ordonator secundar de credite, fondurile destinate acestei structuri fiind evidențiate distinct în bugetul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Această soluție se impune având în vedere nevoia de resurse materiale specifice, generate de caracteristicile dosarelor soluționate, administrarea fondurilor pentru acoperirea acestor nevoi materiale trebuind să fie făcută direct de către această structură, din rațiuni de eficiență. Modificarea regimului bugetar, prevăzută prin prezenta ordonanță de urgență, nu implică o suplimentare a bugetului destinat direcției, sumele alocate prin Legea bugetului de stat pe anul 2007 acoperind nevoile de funcționare ale acesteia.

Un alt aspect, sesizat în mod expres de Ministerul Finanțelor Publice, a fost, de asemenea, lipsa în legislația în vigoare a unei prevederi legale exprese care să permită alocarea de fonduri pentru finanțarea desfășurării activității de urmărire penală a infracțiunilor flagrante. Astfel, prin prezentul act normativ, se prevede constituirea, anual, a unui depozit în valoare de 1.000.000 lei special destinat pentru acțiuni privind organizarea și constatarea infracțiunilor flagrante sau ocasionate de folosirea investigatorilor sub acoperire, a informatorilor ori colaboratorilor acestora, la dispoziția procurorului șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, modul de gestionare și utilizare al acestei sume urmând a fi stabilit prin ordin al procurorului șef al acestei direcții. Instituirea acestui fond, solicitat de Ministerul Finanțelor Publice, se impune de urgență în vederea facilitării utilizării sumelor necesare procurorilor pentru organizarea și constatarea infracțiunilor flagrante, în caz contrar existând pericolul compromiterii rezultatelor activităților de cercetare a infracțiunilor de acest gen.

Având în vedere cele prezentate mai sus, se impune adoptarea în regim de urgență a unui act normativ care să realizeze reevaluarea competenței direcției, reevaluare menită să asigure o mai bună îndeplinire a scopului principal al acestei structuri specializate în combaterea infracțiunilor grave de criminalitate organizată și terorism, sporind eficiența activității sale, evitându-se, astfel, o nouă evaluare negativă a Comisiei Europene asupra sistemului judiciar în primăvara anului 2007.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 508/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea în cadrul Ministerului Public a Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU